

Л. Н. Акімова

Гендерні стереотипи й ціннісні орієнтації особистості в поліетнічному просторі

Представлені результати емпіричного дослідження гендерних стереотипів та ціннісних орієнтацій молоді. Проводяться порівняння найбільш бажаних цінностей чоловіків і жінок. Виявляються взаємозв'язки між параметрами гендерної ідентичності і ціннісними орієнтаціями. Обґрунтовується вплив поліетнічного середовища на характер виявлених взаємозв'язків.

Ключові слова: кросс-культурні дослідження, цінності, ціннісні орієнтації, образ чоловіка, образ жінки, гендерні стереотипи, гендерна ідентичність, маскуліність, фемінність.

L. N. Akymova

Gender stereotypes and value orientations of personality in polyethnic space

The article presents results of empirical research on gender stereotypes and value orientation of youth. It compares most preferred value orientation of men and women; reveals interrelation between parameters of gender identity and value orientation. The author substantiates influence of polyethnic environment on the character of identified interrelations.

Keywords: cross-cultural research, values, value orientations, the image of man, the image of woman, gender stereotypes, gender identity, masculinity, femininity.

И И. Бабин

Обеспечение качества высшего образования: европейский, национальный и институционный уровни

В статье проанализированы основные подходы относительно создания системы качества в контексте интеграции высшего образования Украины в Европейское пространство высшего образования

Ключевые слова: Европейское пространство высшего образования, обеспечение качества высшего образования, внутреннее качество, внешнее качество, аккредитация, Европейская ассоциация по обеспечению качества высшего образования (ENQA), Европейский реестр по обеспечению качества (EQAR)

I. I. Babyn

Providing quality of higher education: European, national and institutional levels

The article analyzes some basic approaches to creating the system of quality in the context of integration of higher education of Ukraine into European Higher Education Space.

Keywords: European Higher Education Space, providing quality of higher education, internal quality, external quality, accreditation, the European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), the European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR).

В. О. Булгакова

Психологические основы правовой культуры молодежи

Автор на основе пилотажного исследования, проведенного среди студентов, выявил, как реципиенты и другие люди, с точки зрения реципиентов, придерживаются норм правовой культуры в разных ситуациях и сферах жизнедеятельности, а также факторы, которые, с точки зрения реципиентов, влияют на формирование правовой культуры.

Ключевые слова: правовая культура, нормы правовой культуры, правовое сознание, моральные принципы и убеждения, наказание.

V. O. Bulhakova

Psychological foundations of youth's law culture

On the basis of pilotage research conducted among students, the author stated the way recipients and other people (from point of view of recipients) keep to law culture in different situations and spheres of life, and factors that influence forming law culture.

Keywords: law culture, law consciousness, moral consciousness, moral principles and persuasions, punishment.

О. А. Васильева

Факторы профессионального самоопределения личности в современных условиях

В статье рассматриваются понятия "самоопределение", "профессиональное становление личности". Актуализируется проблема становления профессионала, проблема личностного и социального развития будущего специалиста как субъекта социального действия и основные факторы, влияющие на выбор профессии.

Ключевые слова: самоопределение, профессиональное становление личности.

O. A. Vasilyeva

Factors of professional self-determination of personality in modern terms

The article analyzes the notions of "self-determination" and "professional formation of personality". It raises the problem of professional formation, personal and social development of a future specialist as a subject of social action; highlights the main factors influencing choice of profession.

Keywords: self-determination, professional formation of personality.

И. А. Вереитина

Реализация концепции интегрированного обучения "общей экологии" студентов технических учреждений средствами английского языка

Рассмотрена возможность объединения в учебной деятельности теоретических знаний и практических умений будущих экологов при изучении дисциплины Общая экология средствами английского языка. Показано, что с усилением роли иностранных языков в современной жизни увеличивается потребность в специалистах, способных совершать иноязычное устное и письменное общение в различных областях деятельности человека, в том числе и в

екологічеської сфері. Доказано, що системний перехід від лінгвістическої роботи к професіонально-орієнтованої діяльності, котрий здійснюється на англійськом языку будє способствовати досяженню студентами найбільє високого уровня іноязычно-речевої компетенції.

Ключевые слова: знання, умения, інтеграція, іноязычне общєне, екологічеська сфера, професіонально-орієнтована діяльність

I. A. Vereitina

Realization of the concept of integrated education in teaching "fundamentals of ecology" to technical institution students via the English language

The article analyzes possibility of combining theoretical knowledge and practical skills in teaching "Fundamentals of Ecology" to future ecologists by means of the English language. It is shown that with the increase in the role of foreign languages in modern life there increases the need for specialists capable of oral and written foreign language communication in various fields of human activity, including ecological sphere. It is proved that the system transition from linguistic work to professionally oriented activity conducted in English will help students to achieve the highest level of foreign language speech competence.

Keywords: knowledge, skills, integration, foreign language communication, ecological sphere, professionally oriented activities

Ж. Д. Горіна

Міжкультурна парадигма в соціокультурному мовному просторі України

Автор обгрунтовує, що міжкультурна парадигма сучасної мовної освіти, яка сформувалася в результаті зміни мети навчання рідної мови та його методологічних засад, передовсім базується на принципах формування полікультурної особистості, на усвідомленні меж предметної ділянки освітнього простору – співвідношення культури і соціуму.

Ключові слова: міжкультурна комунікація, мовна особистість, принципи рідномовного навчання.

Zh. D. Gorina

Intercultural paradigm in sociacultural language space in Ukraine

The article analyzes the multicultural paradigm formed as a result of changing purposes of teaching native language and its methodological bases. It primarily focuses on principles of forming polycultural personality, on understanding boundaries of subject area of educational space, namely - interaction of culture and society.

Keywords: cross-cultural communication, language personality, principles of learning and teaching language.

T. C. Горяча

Феномен "хвороби" у психології та у християнському богослов'ї

У статті розглядається поняття "хвороби" у психологічній науці та у християнському богослов'ї. Висвітлюється схожість феноменів "впливу психічних факторів на здоров'я людини" у концепції наукової психології та "впливу гріха на здоров'я людини" у християнському богослов'ї. Порівняльний аналіз спрямований на пошук загальних позицій.

Ключові слова: хвороба, християнська антропологія, гріх, пристрасть, психосоматика, емоції, єдність особистості.

T. S. Goryacha

The phenomenon of "disease" in psychology and in Christian theology.

The article discusses the concept of "disease" in psychological science and Christian theology. The attention is drawn to the fact that the phenomena of "the influence of sin on human health" in a Christian anthropology and the influence of psychological factors on human health "in psychology in its psychological effect are similar. The concept of "disease" in psychology is treated as an "attack on integrity." The writings of the Holy Fathers of the concept of "disease" is considered as "a disease of human nature," emphasizes the need for repentance.

Keywords: disease, Christian anthropology, sin, passion, Psychosomatics, emotions.

М. О. Грудок-Костюшко

Диалоговая компетентность в условиях реформирования современного образования

В статье уточняется терминологическое значение понятий "диалог" и "диалоговая компетентность", раскрываются теоретические основания дальнейшего исследования проблемы диалога, а также его видов, типов, форм.

Ключевые слова: диалог, диалоговая компетентность.

М. О. Hrudok – Kostyushko

Business competence in terms of reforming modern education

The article specifies the meaning of the terms "dialogue" and "interactive competence"; reveals theoretical bases for further investigating the problem of dialogue, determining its kinds, types, forms.

Keywords: interactive competence, dialogue.

Ю. В. Ірхіна

Толерантність і діалоговість спілкування

У статті розглянуто актуальні питання толерантності та діалогічного спілкування. Толерантність – це здатність слухати іншого. Діалоговість є сутнісною характеристикою знання – умовою становлення та розвитку толерантності. Визначено основні види напруженості особистості в діалогічному спілкуванні та їх основні компоненти.

J. V. Irhina

Tolerance and a dialogue character of communication

The article analyses some actual issues of tolerance and dialogue. Tolerance is an ability of listening to another person. The process of dialogue speaking is the main feature of knowledge and a condition of tolerance foundation and development.

The author ascertains the main kinds of personal trends and components of dialogue communication.

И. А. Князева

Общенаучное трактование сущности макроконцепта "культура"

Статья посвящена ретроспективному анализу исследовательских подходов к общенаучному трактованию макроконцепта "культура", определению роли культуры в образовании и социуме.

Ключевые слова: образование, культура, исследовательских подход.

I. A. Knyazheva

General scientific interpretation of the essence of the macroconcept "culture"

The article is dedicated to retrospective analysis of research approaches to general scientific interpretation of the macroconcept "culture"; ascertaining of the role of culture in education and society.

Keywords: education, culture, a research approach.

О. А. Копусь

Дидактическая стратегия как проект управляемой деятельности подготовки будущих магистров-филологов

В статье раскрыта сущность дидактической стратегии как проекта управляемой деятельности подготовки будущих магистров-филологов на принципах компетентностного и системного подходов, определены и охарактеризованы её компоненты, очерчены пути оптимизации процесса обучения магистрантов филологической специальности.

Ключевые слова: дидактическая стратегия, профессиональная подготовка, будущие магистры-филологи, компетентностный подход, системный подход.

О. А. Корус

The didactic strategy as a project of guided activity in training post-graduate philology students

The author defines and characterizes the didactic strategy as a project of guided activity in training post-graduate philology students. Particular attention is paid to the competence and system approaches. The author ascertains and characterizes ways of optimization of preparing post-graduate philology students.

Keywords: the didactic strategy, professional training, future masters-philologists, the competence and system approaches.

А. А. Листопад

Реализация общих научных проектов в исследовании проблем творчества

В статье проанализированные особенности творчества как сложной и многоаспектной проблемы. В работе отмечается, что творчество является предметом анализа многих наук, которые исследуют природу этого феномена (искусствоведение, педагогика, психология, социология, философия и другие). Исследование засвидетельствовало, что проблема творчества носит выраженный междисциплинарный характер.

Ключевые слова: творчество, творческая деятельность.

А. А. Лыстопад

Realization of common scientific projects in investigating issues on creativity

The article analyzes some features of creativity as a complex and multiple-aspect issue. The author emphasizes that the creativity is a subject of analysis for many sciences researching the nature of this phenomenon (art criticism, pedagogy, psychology, sociology, philosophy, etc.). The research testified creativity issue to evidently have an intersubject character.

Keywords: creativity, creative activity.

В. А. Лукова

Терапевтичні ресурси освітнього процесу в університеті

У статті аналізуються ресурси освітнього процесу з погляду збереження холистичного здоров'я його суб'єктів; розглядаються можливості педагогічної терапії у вирішенні проблеми покращення якості студенто-центрованої освіти.

Ключові слова: педагогічна терапія, освітній процес, холистичне здоров'я, професійне здоров'я педагогів, терапевтична компетентність, інтерактивне навчання.

V. A. Lykova

Therapeutic resources of educational process in university

The article analyzes resources of educational process in the view of saving holistic health of its subjects. It reveals possibilities of pedagogical therapy in dealing with the problems of improving quality of learner-centered education.

Keywords: pedagogical therapy, educational process, holistic health, professional health of teachers, therapeutic competence, interactive teaching.

И. С. Мазоха

Анализ теоретико-эмпирических исследований феномена агрессии и агрессивности

Статья посвящена результатам теоретического исследования, направленного на изучение понятий "агрессия", "агрессивное поведение", "агрессивность". Проанализированы и систематизированы виды агрессии, представлены в виде определенной классификации, с помощью которой уточнена структура, содержание и особенности разнообразных проявлений агрессивности.

I. S. Mazoha

Analysis of theoretical and empiric research of the phenomenon of aggression and aggressiveness

The article demonstrates some results of theoretical research aimed at studying the concepts of "aggression", "aggressive

behavior", and "aggressiveness". It analyzes and systematizes kinds of aggression in the form of a certain classification which enables specifying the structure, contents and features of various manifestations of aggressiveness.

И. О. Мелихова

Мотивация общения у представителей разного этноса

Для достижения успешности совместной деятельности представителей разных этносов, проживающих в бассейне Черного моря, необходимо формирование такой мотивации общения, которая будет основана на сочетании высокого мотива достижения и сильной потребности к аффилиации. В статье представляются результаты исследования, проведенные на выборке студентов и магистрантов-психологов.

I. O. Melyhova

Communication motivation of representatives of different ethnoses

To achieve success in common activity of representatives of different ethnoses living in the Black Sea basin, it is necessary to form such communicative motivation that will be based on combination of a high motive of achieving and strong demand for affiliation. The article presents some results of research held among students and post-graduate students.

Л. О. Михайлова

Формування професійно-педагогічної спрямованості майбутнього вчителя за допомогою іноземних мов

В статті проаналізовано деякі аспекти формування професійно-педагогічної спрямованості майбутнього вчителя. Виокремлено модель особистісної ситуації формування професійно-педагогічної спрямованості за допомогою англійських текстів, визначено компоненти та рівні професійної спрямованості.

L. O. Myhailova

Forming professional pedagogical direction of future teacher via foreign languages

The article analyzes some aspects of forming professional pedagogical direction of future teachers. It ascertains the model of personal situation of forming professional pedagogical direction via English texts; determines components and levels of professional direction.

Н. М. Рудик

Навчання англомовної спонтанної комунікації студентів ВНЗ як засіб інтеграції української освіти в загальноєвропейський освітній простір

Стаття присвячена проблемі навчання англомовної спонтанної комунікації студентів ВНЗ з метою обміну знаннями та досвідом з представниками інших європейських країн. Запропоновано шляхи вирішення цієї проблеми за допомогою використання в освітньому процесі формул мовленнєвого спілкування.

Ключові слова: підготовлене мовлення, частково-підготовлене, непідготовлене та спонтанне мовлення, формули мовленнєвого спілкування.

N. M. Rudyk

Teaching spontaneous communication in English to higher school students as a means of integration of Ukrainian education into general European educational space

The article analyzes the problem of teaching spontaneous communication in English to higher school students aimed at exchanging knowledge and experience with representatives of other European countries. The author suggests some ways of solving the problem via using speech communication patterns in educational process.

Keywords: prepared, half-prepared, unprepared and spontaneous speech; speech communication patterns.

С. Л. Чачко

Психическая травма и этническая идентичность личности

Данная работа посвящена попытке анализа того, как влияют на этническую идентичность личности тяжелые массовые травмы и их отдаленные психологические последствия.

Ключевые слова: психическая травма, этническая идентичность.

S. L. Chachko

Psychic trauma and ethnic identity of personality

The article attempts to analyze how hard massive traumas and their long-term psychological consequences affect personal ethnic identity.

Keywords: psychic trauma, ethnic identity.

М. В. Яковлева

Психологія міжкультурної комунікації як нова освітня дисципліна в сучасних умовах навчання

У статті обґрунтовується необхідність упровадження в освітній процес вищих навчальних закладів України інтегрованої дисципліни "Психологія міжкультурної комунікації", контекстний зміст якої спрямовано на формування у студентів психологічної готовності до іншомовного міжкультурного спілкування, спільної діяльності, соціального й професійного співробітництва із представниками різних культур.

Ключові слова: психологія міжкультурної комунікації, міжкультурна комунікація, знання й уміння в комунікації, освітній процес

M. V. Yakovleva

Psychology of intercultural communication as a new subject in modern terms of education

The article substantiates necessity of introducing a new integrative discipline "Psychology of Intercultural Communication" into educational process of higher school. The contents of the subject are aimed at forming students' psychological readiness for intercultural communication, common activities, social and professional cooperation with representatives of different cultures.

Keywords: psychology of intercultural communication, intercultural communication, communicative skills and knowledge, educational process.

O. B. Yaremchuk

Диалектика глобальности и этничности в этнокультурном мифотворчестве украинцев

В статье рассмотрены коллективный и индивидуальный уровни проявления социэталльных матриц глобальности и этничности, представленные соответственно этнокультурным мифотворчеством в массовом сознании и индивидуальным авторским мифотворчеством субъекта.

Ключевые слова: глобальность, этничность, социэталльная матрица, этнокультурная мифотворчество, личность, общность.

O. V. Yaremchuk

Dialectics of globality and ethnicity in Ukrainian ethnocultural myth creating

The article analyzes collective and individual levels of displaying social matrixes of globality and ethnicity presented according to ethnocultural myth creation in mass consciousness and individual original myth creativity of a subject.

Keywords: globality, ethnicity, social matrix, ethnocultural myth creation, personality, generality.